

Γνωρίζετε το “Σινε-Σάμη”;

(Η συγνώμη που οφείλω στους “ταινιοφίλους” αγροτικούς που παραμέλησα)

Το άκουσα τέσσερις φορές από διαφορετικά (και αξιοπρεπή και σημαίνοντα) πρόσωπα. Αλλά όταν μία από αυτές τις φορές είναι στο δημοτικό συμβούλιο και μπροστά στην κάμερα, δεν είναι δυνατόν να το αντιπαρέλθει κανείς.

Ευτυχώς για το ράπισμα, το ράπισμα που έρχεται να θίξει; να μειώσει; να προειδοποιήσει; Ευτυχώς για τα ραπίσματα που μας σηκώνουν από τον καναπέ μας και μας θυμίζουν ότι πρέπει να σταθούμε όρθιοι στα πόδια μας και μπροστά από τους πιο αδύναμους. Γιατί όπως έλεγε και σε μια ταινία με εξωγήινους (που δεν προβλήθηκε στο “Σινε-Σάμη”): “Το αξιοθαύμαστο με το ανθρώπινο είδος είναι ότι όταν τα πράγματα γίνονται όλο και χειρότερα, οι άνθρωποι γίνονται όλο και καλύτεροι).

Το “Σινε-Σάμη” λοιπόν ήταν ένα χαρτί που καρφίτωσαν οι αγροτικοί γιατροί στον πίνακα ανακοινώσεων της μεγάλης αίθουσας του Κέντρου Υγείας. Στην αίθουσα αυτή που το 2019 φιλοξένησε μία συνέλευση του κόσμου της Σάμης, με το ίδιο θέμα με το δημοτικό συμβούλιο της 25ης Ιουλίου: Την βαθμιαία και ραγδαία επιδείνωση της υγείας του Κέντρου Υγείας. Και το “Σινε-Σάμη” έχει τη δική του ιστορία.

Ο εξοπλισμός του Κινηματογράφου: Στη μεγάλη αίθουσα του Κέντρου Υγείας το 2016 εγκαταστάθηκε ένας δικός μου προβολέας και πανί οθόνης και ξεκίνησε σειρά διαλέξεων, μαθημάτων πρώτων βοηθειών, και εκπαιδεύσεων με ομοίωμα για τους πολίτες, καθώς και ιατρικών μετεκπαιδεύσεων (προηγμένη υποστήριξη ζωής, αναφυλαξία, χρήση αυτόματου απινιδωτή) για το προσωπικό του κέντρου υγείας. Τα παραπάνω, για όσους δεν τα θυμούνται, μπορεί να τα αναζητήσει κανείς στις τοπινές αναγγελίες τους στα social media (στα “Events” στο profil μου στο Facebook).

Κατά την ίδια περίοδο, με αυτά τα εργαλεία του “Σινε-Σάμη”, και με τη βοήθεια ενός υπέροχου ανθρώπου, της Επισκέπτριας Υγείας μας, ξεκίνησε σειρά διαλέξεων αγωγής υγείας και Πρώτων Βοηθειών, χρήσης αυτόματου απινιδωτή, στο Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο Σάμης, και στο Σχολείο των Μακρυώτικων.

Δυστυχώς, όπως εξελίχθηκαν οι συνθήκες κατά τα επόμενα έτη, οδήγησαν αναπόφευκτα στην κατατρόπωση αυτής της ενθουσιώδους αρχής. Εγώ μετακινήθηκα στο Νοσοκομείο Ληξουρίου, παίρνοντας μαζί και τον (δικό μου) εξοπλισμό του “Σινε-Σάμη”, και οι διαλέξεις σταμάτησαν στη Σάμη και συνέχισαν στο Ληξούρι. Ακολούθησε η τριετία του COVID-19 κι εγώ, έχοντας άτομα υψηλού κινδύνου στην οικογένεια, επεδίωξα μια πολύ αυστηρή απομόνωσή μου από τους συναδέλφους, ενώ εξέταζα τους ασθενείς μου με δρακόντεια μέτρα ασφαλείας, οπότε και το “Σινε-Σάμη” σταμάτησε τις προβολές του.

Από το 2023 σταδιακά επανήλθα σε εφημερίες στο Κέντρο Υγείας Σάμης, το “Σινε-Σάμη” ξαναστήθηκε και οι προβολές ξανάρχισαν πάλι, ως μαθήματα εξειδικευμένης υποστήριξης ζωής για τους αγροτικούς και πρώτων βοηθειών, βασικής υποστήριξης ζωής και χρήσης απινιδωτή, για όλο το προσωπικό.

Μέσα στην ίδια χρονιά αναγκάστηκα να πάρω τον δικό μου προβολέα (θα τον χρησιμοποιούσε πλέον η δασκάλα σύζυγός μου στο σχολείο, που τότε δεν είχε ακόμη τους ψηφιακούς πίνακες). Όταν μείναμε χωρίς προβολέα, συνεισφέραμε οι περισσότεροι για την αγορά ενός νέου.

Η Κινηματογραφική Ομάδα του Σινε Σάμη, απαρτίζεται από τους αγροτικούς γιατρούς και κάποιους από τους επιμελητές τους. Η δράση της αρχίζει από τις 7 Οκτωβρίου 1983, με την ίδρυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Τότε καθιερώνεται ο θεσμός του αγροτικού ιατρού, και οι απόφοιτοι της ιατρικής, προτού συνεχίσουν την καριέρα τους με την απόκτηση ειδικότητας καλούνται σε κοινωνική δράση: Να εξυπηρετήσουν τους πληθυσμούς των χωριών της χώρας μας, ασκώντας πρωτοβάθμια ιατρική, φέρνοντας την υγεία στα αγροτικά ιατρεία, στο κατώφλι των σπιτιών των αγροτών και των γερόντων τους.

Έτσι οι νεοσσοί άπειροι απόφοιτοι θα είχαν την πρώτη και ανώδυνη εμπειρία τους ως θεράποντες ιατροί των μικρών αυτών κοινωνιών, επιλύοντας και ρυθμίζοντας τα μικρά προβλήματα υγείας, και προωθώντας τα σοβαρότερα που εντόπισαν. Οι επιμελητές του Κέντρου Υγείας, αντικαθιστούσαν πλέον τους καθηγητές της ιατρικής σχολής συμβουλεύοντας στις θεραπείες, καθοδηγώντας στις ιατρικές πράξεις, εκπαιδεύοντας με θεωρία.

Αυτό ήταν τότε. Γιατί πλέον οι απαιτήσεις της πολιτείας από τα νέα αυτά παιδιά άλλαξαν. Δεν τους χρειάζονται πλέον ως γιατρούς στα χωριά, αλλά ως δακτυλογράφους-χειριστές ενός δύσχρηστου προγράμματος καταμέτρησης των εξόδων σε φάρμακα και εξετάσεις. Το επτάωρό τους κυριεύεται από αυτή τη δραστηριότητα, ενώ ο χρόνος για ουσιαστική εκπαίδευση και ιατρική πρακτική ελαχιστοποιείται, ενώ συγχρόνως καλούνται, παρά τη θέλησή τους, να καλύψουν ως οι κύριοι γιατροί το τμήμα επειγόντων του Νοσοκομείου.

Αυτή λοιπόν η “ομάδα κινηματογράφου”, από νεαρά παιδιά που βρέθηκαν ξαφνικά σε νέα απομακρυσμένα μέρη, χωρίς τη θαλπωρή της οικογένειάς τους, αιφνίδια αποκομμένοι από τον τρόπο ζωής των 6 τελευταίων ετών που είχαν στην αγκαλιά της άλλης τους οικογένειας, της πανεπιστημιακής τους κοινότητας. Και αυτά τα παιδιά, στον νέο τους τόπο δένονται μεταξύ τους, διαμορφώνουν τη νέα τους οικογένεια. Τρώνε μαζί, βγαίνουν μαζί, διασκεδάζουν μαζί, όταν εφημερεύει ένας εφημερεύουν τέσσερις μαζί, ακουμπάει ο ένας στην πλάτη του άλλου, όταν έρχεται το τροχαίο ή το έμφραγμα δεν είναι κανένας μόνος του.

Μια τέτοια παρέα κάθονταν στη μεγάλη αίθουσα του Κέντρου Υγείας μας. Ήταν η ίδια παρέα που κάθονταν στην αυλή του Κέντρου Υγείας Μολάων το 1983, και στο Κέντρο Υγείας στο Βουλγαρέλι Άρτας το 2001, που ήμουν κι εγώ εκεί. Και το 2025 στο Κέντρο Υγείας Σάμης. Ίδια μάτια, ίδιες ψυχές, μόνο τα ονόματα άλλαξαν.

Αυτά τα παιδιά καθάρισαν την μεγάλη αίθουσα από τις αράχνες, κρέμασαν κουρτινόξυλα και κουρτίνες, έβαλαν καλύμματα στις τρύπιες πολυθρόνες, και φωτογραφίες στον τοίχο, κρέμασαν το χαρτί “Σινέ Σάμη”, στον πίνακα ανακοινώσεων, έγινε το νέο σαλόνι της οικογένειας, έφαγαν μαζί, είδαν ταινία μαζί, έκαναν γενέθλια εκεί μαζί, διάβαζαν εκεί όπως στο αναγνωστήριο της σχολής τους. Εκεί συναντήθηκαν όταν η Χρύσα έλαβε το πρώτο “εντέλλεσθε” για να μετακινηθεί στο Νοσοκομείο Αργοστολίου, νέα άπειρη γιατρός για να καλύψει μόνη της τα επείγοντα. Εκεί έκλαψε η Χρύσα κι εκεί η οικογένειά της της κράτησε την πλάτη. Εκεί σαν αδέρφια συζήτησαν, μαζί συνέταξαν την δίκαιη διαμαρτυρία τους, ότι δεν είναι δυνατόν, οι νέοι άπειροι γιατροί, αντί να μετράνε πιέσεις στα αγροτικά ιατρεία τους, να επωμίζονται μόνοι τους, το μέγιστο βάρος, τη μέγιστη ευθύνη, το μέγιστο άγχος και τον μέγιστο κίνδυνο της διαχείρισης των πιο σοβαρών περιστατικών του νησιού που θα καταλήξουν στα επείγοντα του Νοσοκομείου. Εκεί, δίπλα στο χαρτί “Σινέ Σάμη” κρέμασαν την μία μετά την άλλη όλες τις εντολές μετακίνησης που ακολούθησαν, γέμισε ο πίνακας. Εκεί, στην αίθουσα αυτή ζήτησαν από εμένα, τον επιμελητή τους, τον ανάδοχο γονέα τους, να τους στηρίξω.

Κι εκεί εγώ φάνηκα μικρός. Αγwνίστηκαν μόνοι τους, όπως μπορούσαν. Μα, ακόμη κι αν τσακίστηκε η αθωότητα τους, ακόμη κι αν κόπηκαν τα φτερά τους, κι αν γκρεμίστηκε η ρόδινη εικόνα που είχαν για το λειτούργημά τους τον καιρό που σπούδαζαν, κέρδισαν κάτι σπουδαίο, και το είδα. Τους έμεινε αυτό το άγγιγμα του ενός στην πλάτη του άλλου. Για πάντα. Κι αυτό είναι πολύ σπουδαίο.

Αλήθεια, ευχαριστώ για αυτό το ράπισμα. Ευχαριστώ τον ομιλητή του δημοτικού συμβουλίου και τα τρία ακόμη άτομα που μίλησαν για αυτά τα παιδιά με τέτοια λόγια. Που μίλησαν για αυτόν “τον έναν μοναδικό αγροτικό που δυσφήμησε το Κέντρο Υγείας μας με όσα καταμαρτύρησε και γι’ αυτό δεν έρχονται πια αγροτικοί στο νησί μας”. Που είπε, “ξέρω για όσα γίνονταν στ Κέντρο Υγείας, για το Σινε-Σάμη, για πίτσες και σουβλάκια, και, τέλος πάντων, να μην επεκταθώ”.

Συγνώμη Αντρέα, συγνώμη Χρύσα, Δημήτρη, Βεατρίκη, Δήμητρα, που υπήρξα λίγος. Συγνώμη Βαγγέλη, Ιωάννα, Νίκο, κι όσα άλλα παιδιά περάσατε από εμπρός μου τα χρόνια αυτά και σας άφησα να το υποστείτε μόνοι σας. Όταν θα ξαναέλθετε, με άλλα ονόματα, θα καώ κι εγώ μαζί σας.

29 Ιουλίου 2025

Νικόλας Μοσχόπουλος

Επιμελητής ΚΥ Σάμης